

GHEORGHE
SINESCU

POPAŞ PRIN ANOTIMPURI

POPAS PRIN ANOTIMPURI

GHEORGHE SINESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SINESCU, GHEORGHE

Popas prin anotimpuri : poezii / Gheorghe
Sinescu. - Târgu Jiu : Măiastra, 2020
ISBN 978-606-042-064-4

821.135.1

GHEORGHE SINESCU

Popas prin anotimpuri

Editura MĂIASTRA
Târgu Jiu ❖ 2020

Nepoților mei dragi,

Diana, Nadia, Robert, Leo

Popasul lui Gheorghe Sinescu prin anotimpuri

Colegul meu într-ale filologiei, profesor de Sântana, Gheorghe SINESCU, îmi solicită o prefață pentru volumul său de poezie *Popas prin anotimpuri*.

Întâlnirile noastre reverențioase și profesoriale, apetența sa pentru scriere și glorie publicistică, încercarea de a sprijini exercițiul profesoral cu înțeleșurile subtile ale dansului scriitoricesc al cuvintelor nu m-a împiedicat să mă mir de pasiunea sa pentru lirizare și armonizarea stilistică a sensurilor cuvintelor.

După ce a scris o monografie spirituală a satului său natal, după ce a elaborat o prezentare istorică a Bisericii din Sântana ori a Pompierilor din aceeași localitate, precum și redactarea de știri pentru presa locală și județeană, debutul lui Sinescu în poezie mi-a indus o sprânceană de uimire, amestecat cu un zâmbet de admirație. Nu doar eu, am legat lirismul de vârsta inocenței adolescente, a expresiei sentimentale, a revărsării de iubire peste marginile îngăduite ale gândului bine cumpănit.

Volumul de poezii *Popas prin anotimpuri* este dedicat celor patru nepoți ai profesorului de franțuzească, iar vibrația poetică are o amplitudine discretă, decentă, așa cum simte un bunic pentru copiii copiilor săi.

După opinia mea, poezia e o stare sentimentală specifică înflăcărilor pasionale, iar dacă ecourile lirice zgândăresc într-o altă topică de vârstă, ea savurează o adolescență prelun-

gită. Cât de interesant poate fi un volum liric fără slobozirea din suflet a unor sentimente erotice spre a da jar cuvintelor ne va demonstra Gheorghe Sinescu în acest volum.

Dacă v-am făcut curioși să aflați cine este autorul, vă vom satisface interesul prin câteva coordonate ale împlinirii sale din cele peste șapte decenii de viață! Recent, pe Facebook, mărturisea public un sintetic bilanț matrimonial: „*Astăzi, 6 iunie 2020, eu și soția mea, Victoria, împlinim 48 de ani de la cununia civilă. Am slujit 40 de ani învățământul din Sântana. Am scris și tipărit zece cărți și, în curând, va vedea lumina tiparului a unsprezecea carte, un volum de poezii*”.

Să întoarcem timpul și să privim biografia autorului, înscris în cartea vieții, în 5 februarie 1948, la Piscoiu, un sat risipit printre piscurile gorjenești de unde vreo mioriță a uitat să revină la turmă. Zodia sa, a Vărsătorului, l-a adus cu valurile tocmai la Sântana, pentru profesură, abandonând frumusețea deluroasă a ținutului său natal cu întinderea campestră a spațiului nemioritic.

Aici, în Câmpia arădeană, călătorul umblă mult spre a da peste vreo frumusețe naturală, în timp ce, în locul nașterii sale, la Piscoiu (piscul cel mare sau piscul oilor), natura oferă cu generozitate frumuseți aglomerate între pârauri și dealuri, ce se lăfăiesc între Târgu Jiu și Slatina, puțin sub Rânca, locul de traversare alpină a Carpaților spre Transilvania.

Oricât devotament ar consuma cel pornit spre viață pentru noul său topos sântănean, privirea îi este întoarsă spre satul natal, căruia, din același prea plin de nostalgie, îi dedică un amplu volum monografic, intitulat ***Și noi piscoienii... Monografia etnografico-folclorică a satului Piscoiu, comuna Stejari, județul Gorj*** (2013), după ce aceeași neprecupețită dragoste pentru decorul natural din jurul stejarilor seculari

gorjeni l-au determinat să elaboreze teza de licență despre ***Monografia etnografico-folclorică a satului Piscoiu, județul Gorj*** (1972).

Mai apoi, ideile din elaborările precedente vor fi reasezate în volumul ***Piscu Oii*** (2018), o amplă monografie a satului său natal, concepută sub forma unui poem în proză: „Opera este un amplu poem în proză în care povestitorul este personaj, martor, spectator al colectivității piscoienilor cu care se identifică.

*Geneza poemului este sugerată în titlu și în al treilea text: legenda ciobanului care și-a pierdut oaia dragă pe un pisc, rămas cu acest nume, care a dat numele satului de pe valea Amărăzuiei. Motivația acestei trudnice lucrări se găsește mai întâi în **Prolog**, dar și în alte texte, exprimând dorul și dragul pentru meleagurile copilăriei. Ideea care se desprinde din operă este descoperirea de sine, definirea eului în funcție de rădăcinile, de obârșia autorului. Tema poemului este satul, cel mai înalt punct din geografia locului, un loc „ales” unde se desfășoară spectacolul total al existenței, regizat în funcție de nenumăratele repere din viața piscoienilor: nașterea (**Nașterea**), căsătoria, moartea (**Mortul din casă, Cu mortul la cimitir**), credințele, datinile (**Dracul, La tămâiat**), războaiele (**Bravi eroi**), ocupațiile cotidiene (**Meseriașii**), relațiile dintre săteni, psihologia țărănească, reacțiile față de puterea politică (**Mirarea**), legăturile cu orașul (**La judecătorie, Rata**)” (cf. profesor Albina Bonț).*

•

Gorjeanul adaptat pusteii arădene, Gheorghe Sinescu, afișează o trufie de pandur și ifose brâncușiene, veșminte de care nu s-a putut dezbara în mediul sănătan, un topos riguros ca urmare a ecoului conviețuirii cu urmașii teutonilor și

fermecător prin liniștea locuitorilor, absolviți de sărăcie și de vicii deduse dintr-o viață netihnită: „Și oamenii o porneau la muncă,/ La secerat de grâu, chiar la coasă./ Copiii pășteau vitele prin luncă,/ Pe ploaie sau pe vreme frumoasă. /.../ Cu amintirea, iubirea și copilăria,/ Noi admirăm cu dragoste trecutul/ Din care ne-a rămas doar bucuria/ De-a mai reve-dea uneori satul.”

(În vizită la copilărie)

Remarcăm capacitatea de reconstrucție a unei imagini rurale idilice, prin refularea amintirilor din copilărie și a obscurizării unui timp al fericirii. Nostalgia, întreținută de atașamentul față de orgoliul oltenesc, l-au atras spre acel spațiu mioritic, cu deal și vale, cu doinele și cântecele bătrânești, cu obiceiurile și tradițiile populare, mult diferite față de cele ale toposului din ampla Câmpie arădeană. Pentru Sântana, frumoasa și bogata localitate a județului Arad, cu mândrii și făloșii oameni ai locului, conviețuind în armonie și aleasă vecinătate români și nemți, scrie *Istoria Sântanei în date, imagini și documente* (2011), *Biserica din Sântana, locaș divino-uman Compendiu* (2013) și, ciudat (?), *Pompierii din Sântana, cu ajutorul Domnului, în slujba omului* (2015), plus *Școala „Sfânta Ana” din Sântana 1751-2001, Schiță monografică*, (2001) și *Anuarul Școlii generale* (2002-2005).

În fine, profesorul Gheorghe Sinescu împacă cele două arealuri afective în volumul *Memoria presei gorjene și arădene. Articole, recenzii, interviuri, pamflete*, Editura Sitech, Craiova, 2017.

În activitatea sa de „istoric”, în care așază mai multe straturi de nostalgie, alimentată de energia memoriei tulburătoare a copilăriei, Gheorghe Sinescu dispune de „știința scrisului

științific”, ideile sunt justificate după regulile experte ale unui studiu riguros, fiind ornamentate cu veșminte stilistice aflate sub puterea metaforei. Scrie „ca să ființeze”, cu plăcerea de a ex-pune în presă idei pentru alții, făcându-și din scriere un exercițiu de a da limbajului virtuțile inocenței. Scrierea i-a fost „o activitate extrașcolară”, nonprofesională, fiind sursă de pasiune și izvor de împlinire afectivă. Aceste preocupări într-ale scrisului i-au configurat un anumit tip de personalitate didactică, un profesor căruia i-a părut de ceea ce se întâmplă în vremea profesurii sale, iar ambiția de a fi altfel decât ceilalți i-a fost răsplătită de gândul suleget că a devenit prieten al cuvintelor poetice, menit să pună artă în vocabule și talent în scrierea despre sine.

Popas prin anotimpuri (2020) înregistrează aleanurile sentimentale de-o viață, pe care și-o transpune în niște emoții, emoțiile se topesc cu grație în alcătuirii lirice, iar „*decantarea subtilă a sentimentelor poposește prin anotimpurile vieții*”. Momentul de glorie nu poate fi risipit, iar viața răbufnește în acest joc al cuvintelor răsfățate în finisări stilistice.

Poeziile din *Popas prin anotimpuri* sunt concepute după formula clasică a lirizării: înșiruire de catrene, rime încrucișate, ritm iambic, pasul metric de 11 silabe, organizare spațială alecsandriană. E posibil ca un analist critic exigent și promotor al (post)modernității să abandoneze lectura, obo-sind să descoase elemente de originalitate într-o textualizare atât de îndepărtată de spiritul liricii contemporane.

Cum stiu că autocenzura funcționează în cazul unui profesor, care el însuși și-a construit o disciplină didactică a exigenței, am certitudinea că sub faldurile unei orchestrări cu dirijor îmbrăcat în frac pot exista sclipiri de armonii poetice și potențiale desfătări elevate și seducții spirituale.

Prima lirică din cele 80, purtând titlul volumului, are privilegiul de a fi considerată o *artă poetică*, o explicare sintetică a concepției cărții și o justificare a demersului sentimental (spun astfel, întrucât lirismul este derivat din pasiune, iubire și dragoste față de ceva). Acum, cică ar spune autorul, doar „*inima nu-și găsește odihnă*” și-și caută tihna în „*stațiile vieții*”, în primăveri, în „*gările verii*”, în „*cămarile toamnei*”, în „*gările iernii*”, dar sufletul caută căldura oriunde-ar găsi-o:

*„Îl veți găsi în stațiile anotimpurilor,
În vers cu inimi calde, primitoare,*

*Ca răscolitor al tuturor gândurilor
Pentru ca viața să ne fie sărbătoare.”*

(Popas prin anotimpuri)

Deducem că problematica volumului ar fi trecerea prin viață, cu momentele sale semnificative, ale copilăriei primăvăratice, adolescenței, maturității de toamnă și a iernii copleșită de îngheț și apăsată de senectute. Oricum destinul omului împlinit devine o sărbătoare, grație credinței, icoanelor din suflet, șanselor de fericire, generatoare de entuziasm și putere de suportare a suferinței. Îngerii îi păzesc somnul, nașterea sa este binecuvântată, iar Isus, cu întreaga sa paradigmă de simbolizări, devine suport de destin și de seducție divină:

*„Trecătorule, să calci cu grijă covorul
Ca să nu strivești degetele Fecioarei,*

Popas prin anotimpuri

*Care a tors lâna lui pe fuse fermecate
Sub privirile magilor fără de păcate..."*

(Covorul timpului)

Alteori, amintirea satului recrează imaginea unei atmosfere idilice din curtea casei copilăriei sale. Țăranii vin de la câmp, se apără de câini, apoi seara se pregătesc pentru ritualul de odihnă:

*„Aduc grâu dintr-o baniță să dea la găini,
Câte, cloște, desfac porumb pentru mâine,
Sparg un dovleac ca să-l mănânce porcii,
Cinează, la lumina lămpii ca ai lor vecini,
Fasole, murături și varză din butoi, pâine,
Aruncă firimiturile la găște și puii curcii.”*

(Seară oltenească)

Și așa mai departe.

Din perspectiva modernității, un volum cu texte lirice se raportează la calitatea metaforei, ca o cale de descoperire a orizontului metafizic al cunoașterii, precum și la consistența ideii prin care autorul își regăsește accesul spre sine și spre lume.

În limbaj maioreșcian, farmecul lirismului sălășluiește în retorta armoniei dintre formă și fond. Prima se identifică în stilul veștmântului (grație vocabulelor) cu care se împodobește ideea, iar fondul poeziei se manifestă vizavi de calitatea sentimentului care transcende realitatea.

În lirismul contemporan, se recurge adeseori la altoirea stării afective pe o schiță narativă, dând forță expresivității și creând ancore de prelungire meditativă.

Gheorghe Sinescu și-a ales ca reper tematic *peleringul, în spațiu*-relația locul natal gorjean și toposul familial, sântănean-și în timp-trecerea prin anotimpurile vieții.

Cele 80 de poezii sunt mărturia unor nostalgii mântuitoare și induse de popasurile cuprinse de „doruri autumna-
nale” : *Ziua recoltei, La braț cu toamna, Octombrie, Parcul toamnei, Stația toamnei, Ninge peste toamnă* etc.

Tematic, cititorul este atras în domeniul pastelurilor spre a degusta trăiri nostalgice.

Stilistic, Gheorghe Sinescu se așază cumpănit în suflul sensului cuvintelor, respectându-l cu pioșenie. Rar, vreo metaforă-ca abatere de la sens-se strecoară în limbajul poetic, alegoriile lipsesc, iar epitelele n-au nicio chemare spre aura metaforică. Autorul recuperează o asemenea sărăcie de ispite, legate de săparea la rădăcina cuvintelor spre a le descoperi o nouă, o altă identitate semantică, prin personificarea unor elemente ale naturii (soare, flori, vânt, stele, anotimpuri): „*Toamna ne face șireata cu mâna,/ Mângâindu-ne cu drag pe frunte,/ A și trecut prea-ncet săptămâna,/ Parc-ar fi pășit melcul pe-o punte.*” (*Toamna*). Întregul volum este alimentat de credință, de prezența apropiată a Divinului, de privirea subtilă călăuzită de harul dumnezeiesc, chemat să-i binecuvânteze viața:

„*M-am plimbat îndeajuns prin viață,
Purtând în inima mea pe Dumnezeu.
Mă rugam seara, în fiecare dimineață
Să mă păzească, să fiu sănătos mereu,
Să-mi lungească viața din firul de ață.*”
(*M-am plimbat prin viață*)

Cititorul, ca și prefațatorul, ar putea glosa pe marginea fiecărui text, regăsindu-se în sentimentele autorului. Bunăvoința celui care scrie o prefață nu are îngrădire, dar poate atrage atenția preadistinsului cititor că satisfacția de lectură i-ar putea fi împlinită, datorită armoniei versificării, identității unor stări sufletești, clarității semantice, precum și inducerea liniștii sufletești, ca urmare a unei vibrații sentimentale apropiate de a autorului.

Gheorghe Sinescu se află la întâia experiență a versificării unor sentimente și punerea acestora în retorta gândului înălțător că în mâna cu care bate la poarta poeziei se găsește un volum plăcut la lectură și relevant pentru o stare afectivă.

Textele poetice au muzicalitate, sugestivitate, aspiră spre simbolizări și transmit un fior de nostalgie elegiacă. În așteptarea confirmării, prin publicarea altor lirizări, Gheorghe Sinescu dispune de imense rezerve de combustie poetică pentru a se construi pe sine din metafore și a revela câte ceva dintre taințele sufletului său, aplecat spre meditație și nostalgie.

Arad, 10 iunie 2020

Prof. univ. dr., Anton ILICA

Popas prin anotimpuri

Este liniște prin anotimpuri,
Dar inima nu-și găsește odihnă,
Caută un locaș pentru popasuri
Să-și tragă sufletul cald în tihnă.

S-ar opri în toate stațiile vieții
Din gările primăverilor dorite,
Dar se teme de roua dimineții,
De culorile câmpiilor înflorite.

Ar vrea popasuri în gările verii
Când dogorește pe cer soarele,
Să guste cu poftă fiorul plăcerii
Când aude cum susură izvoarele.

Ar parca și-n cămările toamnei,
Pline cu legume și fructe coapte,
Dar se teme de căderea brumei,
De rugina frunzelor pe jos picate.

Gările iernii sunt și ele primitoare
Acum în pragul sărbătorilor sfinte,
Dar sufletul nu mai vrea la răcoare,
Vrea ca inimile încălzite să-l alinte.

Îl veți găsi în stațiile anotimpurilor,
În vers cu inimi calde, primitoare,
Ca răscolitor al tuturor gândurilor
Pentru ca viața să ne fie sărbătoare.

Peisaj nocturn

Un mirific peisaj nocturn de vis
Cu prea multă lumină-n asfințit
Și luna nopții privind la paradis,
Cu brazi înfipti în lacul liniștit.

După culmi înalte, cerul a luat foc
De parcă ar fi erupt un vulcan
Sau poate o fi numai așa un joc,
Care se repetă azi și-n fiecare an.

Luna nopții este acum sus pe cer
Și mângâie ușor vârfuri de brazi,
Jos, udat de apă, un bănuț de fier,
Vale, verdeață, umbra zilei de azi.

Gândul zboară-n vârful muntelui,
Privește atent la noaptea din vale,
Face cu mult drag bezele soarelui,
Admirând verdele din iarba moale.

Munte, cer, pădure de brad în apă,
Valea pictată cu destulă verdeață
Și o palidă de lună care se adapă
De seara până se face dimineață.

Sfios, îmi chem iute gândul înapoi,
Îl duc la culcare-n camera sufletului
Și-așa dormim îmbrățișați amândoi,
Feriți aici de răcoarea văii muntelui.

Să nu uiți, omule!

Oă nu uiți, omule, iernile copilăriei
Când zăpezile erau cât casele satului
Și fulgii se jucau în podul fânăriei
Cu vântul din vremea colindatului!

Afară, pietre crăpau de frigul nemilos,
În sobe trosneau adesea lemnele pe foc,
Fumul hornurilor dansa-n sus și-n jos,
Din cer, zăpada viscolită-și căuta loc.

Sătenii-și făceau pârție spre animale,
Îl vedeau născut în iesle pe Domnul
Și, bucuroși, I se-nchinau cu osanale,
Rugându-se toți până-i apuca somnul.

Vecinii și prietenii își ofereau ajutor,
Îi vizitau cu drag pe bolnavi și săraci
Că doar era acum vremea colindelor
Și ți se-ntoarce întreit binele ce-l faci.

Gătiți de sărbătoare, intram în biserică,
Rugându-ne pentru toți viii și morții,
Aprindeam lumânări în zi de duminică,
Simțeam alinare, pace-n suflet cu toții.

Să nu iuți, omule, nici iernile de astăzi,
Cînd cerul mai face economie de zăpadă,
Să ajuți, să iubești aproapele-n fiecare zi
Și să fii tu sigur că Domnul o să te vadă!

De-ale primăverii

Ţu lacrimi de cer plouă peste ghiociei
Şi iarba crudă nu mai suportă zăpada,
O imploră să părăsească repede ograda
Pe muzică de vânt, clinchet de clopoţei.

Soarele trimite săgeţi otrăvite cu iubire
În tolba fermecată a dragului Cupidon,
Care locuieşte-n palatul său de carton,
Înconjurat de viaţă, frumuşeţe, amintire.

Vântul spulberă-n văzduh frunzele moarte,
Căzute de pe crengile care gem de durere,
Când le-apar mugurii cruzi la bună vedere,
Semn că iarna obosită pleacă mai departe.

Pe cerul senin, se mişcă-n voie rândunici,
Ducând lumina caldă de la soare spre lună,
Le place verdele câmpiei, vremea cea bună,
Invită nepoţii să meargă de Paşti la bunici.

Este frumos afară şi oamenii merg la muncă,
La arat şi semănat, lucrează-n livadă, la vie.
Pe deal, vale, în sat, peste tot e numai veselie,
Duminica, îndrăgostiţii caută dorul prin luncă.

Pomii se-mpodobesc cu florile de curcubeu,
Ce răspândesc în jur un fin şi rafinat parfum,
Maşini, căruţe, oameni circulă acum pe drum
La noi e primăvară, sus veghează Dumnezeu.

Dansul anilor

Am trecut sfios prin portalul timpului,
Prinzându-mă în horele anilor trecuți.
Din cer priveau atenți zeii Olimpului
Cum învârteam dansurile cu pași iuți.

Lăutari din negurile vremurilor apuse
Cântau viața pe strunele lor fermecate,
Ne vrăjeau cu povestea dorurilor duse,
Cu suferința inimilor de lacăte-ncuiate.

Noi jucam sârbe, brâuri și hore de mână,
Fetele aveau ie, vâlnice, în picioare-opinci,
Nunțile durau și trei zile din săptămână,
Ce bucurie pe băieții din anii de-atunci!

Generații-ntregi din tinereii acelor vremuri
Jucau la nunți și baluri, invitând tot satul,
În căldura verii, iarna când de frig tremuri,
Urmau apoi nopți de odihnă, vise, oftaturi.

Când era hramul bisericilor noastre din sat,
Se da de pomană pentru plecații la Domnul,
Pe lângă mese, lăutarii se apucau de cântat,
Până pleca lumea acasă ca să-și facă somnul.

A fost numai un vis frumos despre trecut,
Căci realitatea m-a adus în lumea de azi,
În sat, tradițiile și obiceiurile s-au pierdut,
Dar sper să revină din vârfuri verzi de brazi.

Toamna

Merg prin parcuri la plimbare
De braț cu inima tot mai caldă,
Simțind că timpul e-n schimbare
După cum și păsările se scaldă.

Toamna ne face șireata cu mâna,
Mângâindu-ne cu drag pe frunte,
A și trecut prea-ncet săptămâna,
Parc-ar fi pășit melcul pe-o punte.

De frunzele cad peste noi pe alei,
Îmi pare că toamna scutură zilele,
Farmecul și frumusețile anilor mei,
Lăsându-mi voit doar amintirile.

Poate, că frunzele ruginii și teii,
Stelele și lumina palidă de lună,
Locul nostru de pe băncile aleii,
Ne cunosc bine dragostea nebună.

Sălciile adorm cu pletele-n apă
Și se visează cu iubirea noastră
Din care stejarii cu sete se adapă,
Lăsându-ne chei arămii-n glastră.

Cu ele vom intra-n odaia inimii
Și vom asculta șoaptele vântului,
Dulceața și toată durerea patimii,
Magia vindecătoare a cuvântului.

Poezia anotimpurilor

„Anotimpurile, ca și muzica,
propun teme nesfârșite”

Lalla Romano

După interesante opere-document referitoare la Piscoiul natal de Gorj și Sântana adoptivă de Arad, profesorul Gheorghe Sinescu scrie opere în genul liric, *incipitul* făcându-l *Piscu Oii*-o enciclopedie rustică cu obiceiurile și tradițiile oamenilor satului de la izvoarele pârâului Amărăzuia.

Atras irezistibil de genul poeziei, acum dă la iveală o operă cu un titlu simbolic, *Popas prin anotimpuri*, cuprinzând optzeci de poeme „în dulcele stil classic”, având drept teme-madlene *satul, copilăria, casa părintească, iubirea/dragostea, trecerea timpului, natura* ș.a., toate impregnate în structura poemelor celor patru anotimpuri; în fond, o monografie lirică *sui generis* a satului și vieții de la țară.

În poemul cu care debutează volumul se menționează *expresis verbis* stațiile de popas prin anotimpurile vieții: gările primăverii, verii, toamnei și ierini-**un Covor al timpului**, „Țesut din fire roșii și negre-urzeala/ Și fire albe de pe suveică, băteală”. Deja cu cele trei culori și termenii **urzeală, băteală, suveică** ne trimite la îndeletnicirile țărănești ancestrale la care, cum o să vedem, se adugă multe altele.

Pomul anotimpurilor, pomul/arborele vieții are drept creator și pictor pe Dumnezeu însuși, ceea ce în concepția filozofică a autorului *Pașilor profetului* este panteismul ce se identifică cu același creator sub numele de Marele Anonim:

„Primăvara, vara, toamna și iarna
Același loc și pom pictează Domnul,
Care are forța și puterea să discearnă
Cum să făurească și să eternizeze pomul”.

Sau

„Natura e opera lui Dumnezeu
Pe care n-a pus până azi semnătura
Și e frumoasă ca sufletul unui copil,
E lira la care tot cântă poezii mereu”.

Rugă de primăvară este adresată aceluiași creator care pe lângă tot și toate „ne-a fericit” cu molima ucigașă, Coronavirusul, care a înspăimântat mapamondul.

De asemenea, *Casele sufletului* nu sunt altceva decât cele patru anotimpuri cu aspectele, frumusețea și farmecul lor.

În poemele lui Gheorghe Sinescu, poezia dă mâna fericit surorii sale siameze, muzica, sub mirajul Eutherpei, în spațiul dintre astral și teluric, folosind cel mai adesea personificarea sau animismul fenomenelor. Muzica divină copleșitoare a Anotimpurilor a compus-o artistul renascențist Antonio Vivaldi, apoi preclasicii și clasicii Haydn, Mozart, Beethoven, cu direcții spre epoca romantică a secolului al XIX-lea, din operele cărora nu lipsesc armonii fermecătoare ale anotimpurilor vieții. S-a scris despre Eminescu și muzica, Muzica și literatura. Scriitori români, autori Iosif Sava și Zoe Dumitrecu Bușulenga.

Dar, să revenim la obiectul monografiei noastre lirice.

În vizită la copilărie este poemul în care autorul se emoționează la întâlnirea cu plaiurile natale, cu oamenii, îndeletnicirile și rodul muncii lor, momentele sărbătorilor de iarnă și cele de peste an, casa părintească și mama-„Cea mai

valoroasă carte tipărită/Cu inima mai frumoasă decât floarea înflorită” sau

„Cu amintirea, iubirea și copilăria

Noi admirăm cu dragoste trecutul

Din care ne-a rămas doar bucuria

De-a mai revedea uneori satul”.

Aceleași idei subliniază și poemele ***Din lumea amintirilor, Iarna amintirilor, Din lumea amintirii, Casa părintească, Să nu uiți, omule!...***

Cam toate poemele au la bază sentimentul dorului care la români are o anume conotație evidențiată minunat de niște versuri populare: „Cine crede dorului/Are casa vântului/Și odihna cucului!” (vezi Lucian Blaga, ***La curțile dorului***).

Într-o zi de duminică, cuprins de nostalgie, poetul ***A dat liber dorului*** să călătorească spre satul natal unde va întâlni oamenii, tradițiile semenilor, biserica, botezuri, nunți, copii desculți... „Întâlnirea dorului a fost o mare sărbătoare (...)/ Că și dorurile au suflet, care uneori doare”.

De asemenea, în poezia de dor și dragoste, ***Dorul voiajor***, lăsat liber de inimă, a plecat și „S-a îmbătat de mirosul florilor/ Și a sărutat razele de lună plină,/ Fiind atent la foșnetul frunzelor/ Și la culorile florilor de sulfină”. Acest poem, ca și altele, trimite, total sau parțial, la poetul florilor, Dimitrie Anghel, în tandem nefericit cu St. O Iosif.

Într-o manieră neașteptată/însolită, poetul realizează creații de o frumusețe aparte. Din rândul acestora am menționa :

Invitație, Aeroportul vieții, Să vină primăvara, verb la conjunctiv cu valoare imperativă:

„Am rugat-o să vină că iarna a obosit,
Iar eu vreau căldură, codrii înverziți,
Iarbă crudă, verde și bună de cosit,
Vreau păsări călătoare, pomi înfloriți”.

După conjunctiv, urmează condiționalul-optativ ***Aș vrea***. Cele 12 catrene cu rimă încrucișată au ca laitmotiv primul vers, „Ce bine-ar fi și ce mult aș vrea”... Poemul ***Am întrebat*** este creat pe un dialog sugestiv între poet și anotimpurile anului cu răspunsurile lor firești, naturale, interesante. Cu un fond în stil surprinzător, apar și poemele ***Nu pot uita*** și mai cu seamă ***Vernisaj***-o expoziție de picturi din fiecare anotimp și lună a anului:

„A fost vernisată expoziția anului
Cu pictorii anotimpurilor pasagere.
Tablourile ne-au adus mângâiere
Taină și pace în adâncul sufletului”.

Ut pictura poesis (Horațiu, ***Arta poetică***). Pictura ca și poezia sau pictura-poezia care se vede.

Nu pot avea frumusețe și farmec cele patru anotimpuri dacă n-ar exista viețuitoarele și mai cu seamă omul care se bucură sau se întristează de ceea ce oferă natura fiecărui anotimp.

Cel mai tânăr anotimp este primăvara cu renașterea

întregii naturi spre voluptatea lui *homo sapiens*. Dintre poemele

închinat primei veri am cita: ***Venirea primăverii, De-ale primăverii, Să vină primăvara, În grija primăverii.***

Poate mai mult ca alte anotimpuri, primăvara este anotimpul iubirii, al dragostei tinerești. (Eros și psyche)

„Mă las cu drag în grija primăverii
Bucurându-mă de lumea de-afară,
De aripi de păsărele în poarta-nserării,
De iubiri ascunse ce pe fluturi zboară”.

Plecând, primăvara „A predat verii cheia de bun rămas/
S-au îmbrățișat de față cu soarele/ Inima mea fierbinte a
făcut popas/ Ascultând cum susură izvoarele” (***Plecarea primăverii***).

Vara, un pastel cu străluciri de pietre prețioase încântă lectorul. La fel ***Visul verii*** în freamătul vremii și/sau ***Furtuna verii***, ce are asemănare cu ***Furtuna în munți*** din lectura ***Singur*** de Calistrat Hogaș, un Creangă trecut prin cultură. Fenomenul furtunii a fost surprins divin de creatorul celor nouă simfonii (*Multum în parvo*), Ludvig van Beethoven, în ***Simfonia VI, Patorala***, pe baza unui program literar: Semnele prevestitoare ale furtunii, Furtuna dezlănțuită, Natura fermecătoare după furtună.

„Niciodată toamna nu fu mai frumoasă/Sufletului nostru iubitor de moarte” (Marele Alfa). Cu sensul de anotimp al anului între vară și iarnă și cu cel de apropiere de cele funește, la Gheorghe Sinescu, de ***Ziua recoltei***, toamna apare în costum de sărbătoare și invită anotimpurile surori să guste

din rodul gleei străbune. *Brumărel*, a doua lună a toamnei, „Aduce și el frunze aurite, ruginii/Fructe și legume, sărbători creștine,/ Ierburii uscate și struguri razachii/Cântecul izvoarelor cu ape cristaline”.

Policromia autumnală, figurile de copii și tineri îndrăgostiți în mijlocul naturii fermecătoare apar în poemul *Parcul toamnei*, iar *Stația toamnei* este un pastel cu personaje reprezentate prin pronumele personale:

„Ele prin anotimpuri se plimbă cu noi
Oprindu-se punctual în stațiile toamnei,
Se întâlnesc cu eu, tu, el, ea, noi, voi,
Dând frâu liber, binecuvântare bucuriei”.

Imixtiunea iernii în casele toamnei, firavei toamne morhărită, apare în poemul *Ninge peste toamnă*. Așadar, din peisajul anotimpurilor vieții nu poate lipsi iarna care, ca și *Ianus*, are două fețe, cu una privește spre anul trecut și cu cealaltă spre anul ce urmează.

Pastelul *Iarna*, cu panorama generală hibernală și motive recurente, prezintă copii la săniuță, săteni cu sănii la moară, focul în sobă, pomii, sub povara zăpezii, sărutând pământul, colindele de Crăciun, Anul Nou și Bobotează, biserica în sărbătoare, încrederea că după gerul aspru al iernii va veni și primăvara.

În siajul marilor lirici peisagiști, de la Alecsandri la George Coșbuc și de la Ion Pillat la Nicolae Labiș, păstrând proporțiile, se înscrie și ardeleanul nostru din Sântana Aradului, precum și craioveanul Dumitru Gherghina cu antologia sa *La stele* sau gorjeanul Benedict Crăsnaru cu volumul *Șoapte în freamătul vremii*, Pim, 2019.

Cu puțin umor, în *De-ale iernii* apare o dronă care „Hoinărește peste râul înghețat/ Și caută imaginile de basm

pentru filmat”, în vreme ce „Vântul rebel, scăpat din hățuri, bate cu răutate/Viscolind în dreapta și-n stânga zăpezile albe./ Arbori, pierzându-se în zare, gem de greutate”.

Obsesia trecerii inexorabile a timpului individual îl stăpânește pe autor pentru că nu sunt semne a învinge pe *primus inamicus homini*; poate doar prin ce lăsăm posterității așa cum conchide filozoful german Friedrich Nietzsche: „Creația, singurul surâs al tragediei noastre”.

Pentru această arie tematică am reține: ***Trecut-a vremea, Aniversarea, Treptele timpului***-treptele vieții și ***Trece timpul*** din care reținem unele idei cu tentă de sentințe: „Din filele vieții cad petalele timpului”; „Timpul rupe file din cartea vieții mele”; „Alung iernile timpului cu ramul primăverii”.

Alte poeme, prin titlurile lor, sugerează idei, fapte, sentimente, atitudini. ***Speranța***, propune o relație onestă cu semenii pentru că, nu o dată, unii au dezamăgit. Deh!, viața are și bune și rele, și prieteni și neprieteni, unii devenind *nomina odiosa*.

„Eu tot mai sper ca într-o bună zi
Din vechile răni și bătăturile vieții
Vor crește flori cu zecile de mii”.

La fel, ***Mândria jugului***, nu turcesc, ci al căsătoriei!, ***De Ziua femeii, Flori de mărțișor, Iubiri salvate, Sfaturile părintești, Biserica satului, Suflet pelerin*** și altele.

Poemele ***Buburuza***, și ***Regina iubirii***-albina-surprind în câteva note caracteristice portretul acestor insecte, amintind de G. Topârceanu, Emil Gârleanu și/sau poetul de la vila Mărțișor. După un ritual rostit de fete sau băieți, buburuza, în alte locuri gărgărița, zboară indicând casa viitoare a fetei sau a băiatului.

Poeziile lui Gheorghe Sinescu sunt creații interesante sub raport estetic; din rândul acestora, drept antologice, ar fi de menționat: *Să vină primăvara, Aeroportul vieții, Vernisaj, Vara, Am întrebat*.

După aceste modeste considerații referitoare la poezia anotimpurilor, *Mama natură* pune punctul final: „Vremea vine, dar și trece/ Dacă-i cald sau dacă-i rece”.

Volumul de poeme *Popas prin anotimpuri*-surprinzătoare metaforă!-este un volum scris în manieră neoclasică, accesibilă, echilibrată, cu idei și imagini armonioase ale anotimpurilor ce procură lectorului satisfacții pe măsură, cunoscând, odată mai mult, în ce constă frumusețea și farmecul liric al universului rural românesc.

Rădinești, iunie, 2020

Marin I. Arcuș

CUPRINS

Popasul lui Gheorghe Sinescu	5
prin anotimpuri	5
Popas prin anotimpuri	14
Covorul timpului	15
Noapte de vise	16
Dans stelar	17
Trecut-a vremea	18
Soarele și vraja iubirii	19
Doruri autumnale	20
Inimi calde	21
În vizită la copilărie.....	22
Speranță.....	23
Îngerul nopții.....	24
Ziua recoltei.....	25
La braț cu toamna.....	26
Octombrie	27
Seară oltenească.....	28
Biserica satului	30
Mama mea.....	32
Iarnă	33
Mama natură.....	35
Nocturnă.....	36

Parcul toamnei	38
Stația toamnei	40
Pasărea cer.....	42
Pomul anotimpurilor.....	43
Ninge peste toamnă	44
Oglinzi paralele	46
Peisaj nocturn.....	48
Invitație	49
Din lumea amintirii.....	50
Iarna	52
Să nu uiți, omule!.....	53
Sărbătoare.....	54
Iarna copilăriei.....	55
De-ale iernii.....	56
Casele sufletului	57
Mândria jugului	59
Aeroportul vieții.....	60
Regina iubirii	61
Am dat liber dorului	62
Venirea primăverii.....	63
Casa părintească.....	64
Aniversarea.....	66
De-ale primăverii	68
Vis nocturn	69
Poveștile copilăriei.....	70

Realitate sau vis.....	72
Să vină primăvara.....	73
Dansul anilor.....	75
Ninge.....	76
Îți las lacrimile mele.....	78
Fă-mă, Doamne, floare!.....	79
Aș vrea.....	81
Rugămintे.....	83
Am întrebat.....	84
De Ziua Femeii.....	87
Fiori de Mărțișor.....	88
Trecerea timpului.....	89
În grija primăverii.....	90
Nu pot uita.....	91
Vara.....	93
Rugămintे de primăvară.....	95
Primăvara sufletului.....	96
Sărbătoarea Învierii.....	98
Excursie prin amintiri.....	100
M-am plimbat prin viață.....	102
Dorință.....	103
Florar.....	104
Suferința pădurii.....	106
Cum ar fi.....	107
Buburuza.....	109

Candoare.....	111
Vernisaj.....	112
Treptele timpului	115
Privire nocturnă	117
Iubiri salvate	118
Dorul voiajor	119
Fericirea	120
Sfaturile părintești	121
Suflet peregrin.....	122
Furtuna verii	123
Toamna.....	124
Mama.....	125
Visul verii.....	127
Inima mea	128
Plecarea primăverii.....	129
Natura	130
Între două Vieți.....	131
Sculptorul de uși.....	133
Poezia anotimpurilor	135

*Această carte a văzut lumina tiparului și cu aportul
Centrului Cultural Județean Arad,
căruia îi mulțumim!*

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Gheorghe Sinescu

Cărți publicate: Școala „Sfânta Ana” din Sântana. 1751-2001. Schiță monografică (coautor, Cornel Gligor)-2001, Istoria Sântanei în date, imagini și documente-2011, Biserica din Sântana, locaș divino-uman. Compendiu-2013, Și noi piscoienii...Monografia etnografico-folclorică a satului Piscoiu, comuna Stejari, județul Gorj-2013, Pompierii din Sântana, cu ajutorul Domnului, în slujba omului-2015, Memoria presei gorjene și arădene. Articole, recenzii, interviuri, pamflete-2017, Piscu Oii-2018, Popas prin anotimpuri Poezii, 2020.

Coautor la volumul Tradiții și spiritualitate, Arad, 2019 (paginile 9-33 și 82-91), Revista AC, nr. 6/2019 (paginile 142-144), Revista AC nr.7/2019 (paginile 68-73), Revista AC nr.8/2019 (paginile 115-121), coordonatorul volumelor Anuarul Școala Generală „Sfânta Ana” Sântana, anii 2003, 2004, 2005 și articole în presa din Arad, Craiova, Târgu-Jiu, Germania. Menționat în volumul VI, Un dicționar al scriitorilor români contemporani, Editura „Tipo Moldova”, Iași, 2017 (paginile 431-441).

Editura MĂIASTRA Târgu Jiu ❖ 2020

ISBN 978-606-042-064-4